

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 41CoCsp/36/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119341863
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miriam Boborová Sninská
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6119341863.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Miriam Boborovej Sninskej a členov senátu JUDr. Miroslavy Púchovskej a JUDr. Mariána Blahu, v právnej veci žalobcu BENCONT COLLECTION, a. s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, právne zastúpeného JUDr. Oskarom Chnápkom, advokátom, so sídlom Komenského 3, 974 01 Banská Bystrica, proti žalovanej Z. S.nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX/XX,, o zaplatenie 1.442,98 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 20Csp/118/2019-71 zo dňa 23. januára 2020, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 20Csp/118/2019-71 zo dňa 23. januára 2020 v napadnutej časti druhej výrokovej vety, ktorou žalobu v časti o priznanie zmluvného úroku zamietol, m e n í t a k , ž e ž a l o v a n á j e p o v i n n á zaplatiť žalobcovi zmluvný úrok vo výške 24,50 % ročne zo sumy 967,65 Eur od 20.12.2018 do zaplatenia.

II. Žalobca má nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanej v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozsudkom č.k. 20Csp/118/2019-71 zo dňa 23. januára 2020 prvou výrokovou vetou žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 1.442,98 Eur spolu so zákonným úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 967,65 Eur od 20.12.2018 do zaplatenia, a to v mesačných splátkach vo výške 30,-- Eur vždy do 28. dňa v mesiaci počnúc mesiacom marec 2020 na účet žalobcu vedený v Privatbanke, a.s. pod hrozbou straty výhody splátok. Druhou výrokovou vetou žalobu v časti o priznanie zmluvného úroku vo výške 24,50 % ročne zo sumy 967,65 Eur od 20.12.2018 do zaplatenia zamietol a treťou výrokovou vetou žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v plnej výške a žalovanej uložil povinnosť zaplatiť tieto trovy v lehote 3 dní odo dňa rozhodnutia o výške trov samostatným uznesením.

2. V konaní súd prvej inštancie nemal sporné, že žalovaná s právnym predchodcom žalobcu Poštovou bankou, a.s. dňa 07.08.2013 uzatvorila Zmluvu o úvere - dostupná pôžička (ďalej len „zmluva o úvere“). Po nevykonávaní splátok žalovanou veriteľ zosplatnil úver dňa 22.08.2016. Posledná splátka, ktorú žalovaná zaplatila bola dňa 25.07.2016 a dňom nasledujúcej splátky 25.08.2016 začala bežať premlčacia doba. Žaloba bola podaná dňa 07.08.2019, t.j. v zákonom stanovenej trojročnej premlčacej dobe. Zároveň konštatoval, že k zosplatneniu úveru došlo podľa § 565 Občianskeho zákonníka a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Zmluvu o úvere súd prvej inštancie posúdil ako spotrebiteľskú zmluvu. Aj napriek uznaniu, ktoré žalovaná doručila k predmetnému konaniu, mal súd prvej inštancie za to, že uznanie môže akceptovať len v takom rozsahu, ktoré sa neprieči zákonu.

3. Po preskúmaní veci súd prvej inštancie priznal žalobcovi istinu, ktorú žalovaná nerozporovala spolu s úrokmi z úveru a úrokmi z omeškania vo výške 1.442,98 Eur. Žalobcovi priznal v súlade s § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka zákonný úrok z omeškania vo výške 5 % zo sumy 967,65 Eur od 20.12.2018 do zaplatenia a povolil žalovanej plniť dlh v mesačných splátkach na účet žalobcu pod hrozbou straty výhody splátok.

4. Súd prvej inštancie žalobcovi nepriznal zmluvný úrok z úveru vo výške 24,50 % ročne zo sumy 967,65 Eur z dôvodu, že mal za to, že veriteľ zosplatnil úver a žalobcovi patria úroky len do zosplatnenia. Preto v tejto časti žalobu zamietol i napriek tomu, že žalovaná nerozporovala úrok z úveru. Mal za to, že pokiaľ veriteľ (žalobca) pristúpi k tomu, že zosplatní úver, ako to bolo i v prípade strán sporu, kedy k zosplatneniu došlo ku dňu 22.08.2016 sa považuje celý dlh za splatný, nastupuje režim platenia úrokov z omeškania a nie úrokov z úveru. Úver je odplátnym právnym úkonom, za ktorý možno dohodnúť úroky a možno dohodnúť aj obdobie na užívanie finančných prostriedkov (úverové obdobie). Zákon umožňuje dodávateľovi na určitú dobu do splatnosti podľa jeho predstáv poskytnúť úver a za úver mať dohodnuté úroky. Od začiatku sa sledujú úroky na dohodnutú dobu, ktorej koniec završuje tzv. splatnosť úveru. Zo zákonom stanovených dôvodov napríklad nesplácanie úveru má dodávateľ právo posunúť splatnosť úveru. Niet zákonného kogentného pravidla, podľa ktorého by dlžník mal povinnosť zo zákona platiť úroky popri úrokoch z omeškania. Ak úver nie je splatený do splatnosti zákon priznáva za zadržanie finančných prostriedkov sankcie, či už zákonné alebo zmluvné. Zmluvné úroky popri úrokoch z omeškania sú nielen odklonom od zákona v neprospech žalovanej ako spotrebiteľa, ale odporujú aj kogentnému zákonnému pravidlu § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Žalobca sa dovoľáva nárokov na odplatné úroky, ktoré by mu patrili v prípade ak by bol zachovaný stav zákonnej domnienky, a to trvanie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy za stavu, že veriteľ a spotrebiteľ budú plniť podľa podmienok a v termínoch dohodnutých v zmluve. Bolo zrejmé, že došlo k zmene záväzku, ktorá bola privodená omeškaním spotrebiteľa a predčasným zosplatnením úveru zo strany veriteľa. Zmena záväzku prináša aj zmenu pomerov plnenia a aktivuje režim omeškania v spojení s využitím práva a za podmienok § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. K predčasnemu zosplatneniu záväzku došlo konaním veriteľa a bol to veriteľ, ktorý v súvislosti so zmenou záväzku určil aj režim ďalšieho plnenia záväzku jednostranným adresovaným právnym úkonom. Okrem skutočnosti, že pri plnení záväzku je potrebné za každých okolností vychádzať zo stabilizovaných podstatných náležitostí zmluvy, ktoré sprevádzajú celú existenciu a trvanie záväzku, a to až do času zmeny obsahu záväzku, ktorá predstavuje prekonanie dojednaných podmienok postupného splácania záväzku. Predčasné zosplatnenie úveru je jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové, okamžité vrátenie celej požičanej istiny. Splácanie úveru v splátkach na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne v splátkach vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok predstavuje cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi právo na úrok splácaný spolu v rámci splátky úveru v režime dojednaného záväzku. Iný stav je príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatnenie úveru, keď veriteľovi vzniká nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. V tomto prípade svojim právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. V tomto zásadnom rozdielne spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov od spotrebiteľa. Logicky tak nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem a vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatnení úveru poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplatnenej pohľadávky. Ak nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba, tieto užívať, nie je dôvod, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený nespravodlivý a ústavne nekonformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti plnenia a veriteľ by naďalej inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. Ak by sa žalobca odplátnych plnení napriek vyššie uvedenému výkladu neplatnosti dojednaného dovoľával aj v čase po jednostrannom mimoriadnom zosplatnení úveru neprešli by tieto nároky testom ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

5. Tvrdenie, že nárok na zaplatenie úroku trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až do ich vrátenia, teda aj po zosplatnení úveru vychádzajú z druhej vety § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka, je potrebné posudzovať v celom kontexte tejto právnej normy, ktorá podľa jeho prvej vety zakotvuje oprávnenie dlžníka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky pred dobou určenou v zmluve. Druhú vetu § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka nemožno interpretovať ani bez spojitosti s prvou vetou jeho odseku 1, podľa ktorej záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Úroky zo splátky sú v prípade plnenia v splátkach splatné v deň splatnosti splátky (§ 503 ods. 2 Obchodného zákonníka), ak sa však má vrátiť zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú (§ 503 ods. 1 tretia veta). Uvedené ustanovenia spolu s § 497 Obchodného zákonníka explicitne upravujú nielen záväzok dlžníka zaplatiť úroky, ale aj splatnosť tohto záväzku. Z uvedeného vyplýva, že úrok z úveru patrí len za požičanie peňazí, ku ktorému po zániku zmluvného vzťahu nedochádza. V súlade s týmto výkladom je aj ustanovenie § 506 Obchodného zákonníka umožňujúce od zmluvy odstúpiť a požadovať, aby dlžník vrátil dlžnú sumu s úrokmi, teda celý dlh jednorazovo. Z uvedeného vyplýva, že doba splatnosti zmluvných úrokov sa zhoduje s dobou splatnosti úveru, čo znamená, že celková suma úrokov musí byť zaplatená najneskôr zaplatením poslednej splátky úveru. Na tieto závery poukazujú aj viaceré rozhodnutia odvolacích súdov.

6. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) a § 255 ods. 1 CSP a priznal žalobcovi nárok na náhradu trov ako úspešnej strane sporu voči žalovanému.

7. Proti rozsudku súdu prvej inštancie v časti druhej výrokovej vety podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Odvolanie odôvodnil tým, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, ž došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedol, že žalovaná jeho tvrdenia čo do základu nároku a výšky žiadnym spôsobom nepoprela, žalovaná bola v konaní pasívna, pričom porušenie povinností tvrdenia uvedené v § 150 CSP sa pre strany sporu považuje za procesnú pasivitu strany sporu, ktorá má za následok procesnú sankciu vo forme nespornosti nepopretých tvrdení protistrany. Mal za to, že súd prvej inštancie nepostupoval v súlade s § 150 a § 151 CSP, v dôsledku čoho nepredvídateľný postup súdu prvej inštancie bol v rozpore s právom strany na spravodlivý proces. Uviedol, že jedinou aktivitou žalovanej bolo uznanie uplatneného nároku, kedy písomne dňa 19.12.2019 uznala nárok žalobcu spolu s príslušenstvom čo do právneho dôvodu i výšky a požiadala o mesačné splátky vo výške 30,-- Eur. Mal za zrejmé, že žalovaná písomne uznala nárok žalobcu a procesný úkon (uznanie nároku) žalovaná podľa § 282 CSP vykonala voči súdu. Súd prvej inštancie mal teda povinnosť na základe návrhu žalobcu vydať rozsudok pre uznanie nároku, nakoľko k tomu boli splnené všetky zákonné podmienky. Súd prvej inštancie preto postupoval v rozpore s § 282 CSP, keď na návrh žalobcu v dôsledku uznania nároku zo strany žalovanej nevydal rozsudok pre uznanie, ale rozhodol klasickým rozsudkom.

8. Žalobca v odvolaní ďalej vyslovil názor, že v prípade zmluvného úroku ide o dohodnuté zmluvné plnenie akcesorickej povahy. S poskytnutím úveru bol spätý aj jeho nárok na zmluvné úroky, pričom žalovaný si tohto nároku bol vedomý a svojim podpisom zmluvy sa tieto zmluvné úroky zaviazal uhrádzať. Poukázal na znenie § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka. Zo znenia bodu 6.4 Obchodných podmienok je nepochybné, že úročenie úveru zmluvnou úrokovou sadzbou od jeho poskytnutia až do úplného splatenia bolo jeho úmyslom a žalovanej musel byť tento zámer vzhľadom na formuláciu jasný. S obchodnými podmienkami úveru sa žalovaná oboznámila a vyjadрила s nimi súhlas, čo potvrdila svojim odpisom na zmluve o úvere. Vzhľadom na to, že k vráteniu celej poskytnutej istiny doposiaľ nedošlo, nedošlo ani k zániku dohodnutého záväzku žalovanej, podľa ktorého je povinná naďalej uhrádzať zmluvné dohodnuté úroky. Nesúhlasil s tvrdením súdu prvej inštancie, že súbežným uplatňovaním úrokov z úveru a úrokov z omeškania dochádza k značnej nerovnováhe vo vzťahoch medzi stranami sporu. Keďže oba typy úrokov sú diametrálne odlišným právnym inštitútom a sledujú iný cieľ, nemôže ísť o dvojité sankcionovanie žalovanej. Zároveň dal do pozornosti § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Zdôraznil, že dohodnuté úroky predstavujú odmenu za požičanie peňazí, naproti tomu úroky z omeškania sú sankciou za porušenie povinnosti - nedodržanie dohodnutej doby splatnosti. Zatiaľ čo povinnosť dlžníka zaplatiť veriteľovi dohodnuté úroky vzniká zo záväzku uvedeného priamo v zmluve, povinnosť platiť útoky z omeškania vyplýva zo zákona ako dôsledok omeškania dlžníka so splnením dlhu. Obidva úroky môže veriteľ žiadať popri sebe, a to bez ohľadu na skutočnosť, či ide

alebo nejde o občianskoprávny vzťah. V tejto súvislosti poukázal na viacerú judikatúru súdov Slovenskej republiky. Z uvedených dôvodov navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmenil a žalovanej uložil povinnosť zaplatiť úrok vo výške 24,50 % ročne zo sumy 967,65 Eur od 20.12.2018 do zaplataenia a žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi trovy odvolacieho konania v plnom rozsahu, alternatívne, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

9. K odvolaniu žalobcu sa vyjadrila žalovaná. Vo vyjadrení uviedla, že nesúhlasí s tvrdeniami žalobcu uvedenými v odvolaní a že s rozhodnutím súdu prvej inštancie v napadnutej časti druhej výrokovej vete súhlasí. Zároveň vyjadrila svoj nesúhlas so zaplataením trov odvolacieho konania žalobcovi.

10. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací podľa § 34 CSP, prejednal odvolanie žalobcu v rozsahu danom ustanovením § 379 CSP rešpektujúc svoju viazanosť odvolacími dôvodmi podľa ust. § 380 CSP nenariadil pojednávanie, pretože nepovažoval za potrebné doplniť alebo zopakovať pojednávanie (ust. § 385 ods. 1 CSP) a contrario a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu v časti nepriznaného zmluvného úroku vo výške 24,50 % ročne zo sumy 967,65 Eur od 20.12.2018 je dôvodné, a preto podľa ust. § 388 CSP v tejto napadnutej časti rozsudok súdu prvej inštancie zmenil.

11. Odvolací súd z obsahu spisu zistil, že žalobca sa žalobou proti žalovanej domáhal zaplataenia istiny 1.442,98 Eur (pozostávajúcej z dlžnej istiny 967,65 Eur a dlžných zmluvných úrokov a zákonných úrokov z omeškania do dňa predchádzajúcemu 20.12.2018 vo výške 475,33 Eur), zmluvného úroku vo výške 24,50 % ročne zo sumy 967,65 Eur od 20.12.2018 do zaplataenia a úroku z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 967,65 Eur od 20.12.2018 do zaplataenia. Právny predchodca žalobcu Poštová Banka, a.s., Bratislava so žalovanou dňa 07.08.2013 uzavrel Zmluvu o úvere dostupná pôžička č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej žalovanej poskytol úver vo výške 2.000,-- Eur s výškou mesačnej splátky 61,29 Eur splatnej ku 25. dňu v mesiaci s počtom mesačných splátok 60, s dátumom prvej splátky 25.08.2013 a dátumom konečnej splatnosti úveru 25.07.2018. Zmluvné strany si dojednali, výšku úrokovej sadzby 24,50 % ročne. RPMN bolo v zmluve vyčíslené vo výške 28,41 %, priemerná RPMN vo výške 20,44 % a celková výška nákladov bola vyčíslená vo výške 1.470,69 Eur. Podaním zo dňa 22.08.2016 označeným ako „Výzva na úhradu dlžnej sumy“ právny predchodca žalobcu žalovanej oznámil, že vzhľadom na to, že porušila svoje povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o úvere sa úverová pohľadávka k 22.08.2016 stáva predčasne splatnou v celom rozsahu a vyzval žalovanú na zaplataenie dlžnej sumy pozostávajúcej z dlžnej istiny, úroku, poplatkov za upomienku a poistného v lehote 10 dní od doručenia tejto výzvy. Žalovaná dlh žalobcovi neuhradila.

12. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o úvere, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

13. Podľa § 2 písm. a), b), d) zákona o spotrebiteľských úveroch na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti, zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

14. Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

15. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o úvere ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

16. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

17. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

18. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

19. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

20. Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

21. Podľa § 54 ods. 1, prvá veta Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa.

22. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

23. Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka (ďalej len „Obchodný zákonník“) zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

24. Podľa § 502 ods. 1, veta prvá Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona.

25. Podľa článku 6, bod 6.2 Obchodných podmienok pre úver dostupná pôžička (ďalej len „Obchodné podmienky“), ktoré sú podľa bodu 3.5 Zmluvy o úvere súčasťou zmluvného vzťahu, ak klient je v omeškaní s platením čo i len jednej splátky v plnej, resp. čiastočnej výške, alebo poskytol Poštovke nepravdivé údaje o svojej osobe, resp. o spoludlžníkovi (napr. v predložených dokladoch, formulári zmluvy o úvere), alebo v majetkových pomeroch klienta alebo spoludlžníka nastala podstatná zmena, ktorá môže negatívne ohroziť schopnosť splatiť pohľadávku banky vyplývajúcu zo zmluvy o úvere, alebo na majetok klienta (spoludlžníka) bol vyhlásený konkurz alebo exekúcia, alebo klient zomrel, je Poštovka oprávnená požadovať predčasné splatenie celej istiny úveru vrátane príslušenstva.

26. Podľa článku 6, bod 6.4 Obchodných podmienok, ktoré sú podľa bodu 3.5 Zmluvy o úvere súčasťou zmluvného vzťahu, v prípade, ak sa úver stane predčasne splatným v zmysle bodu 6.2 Obchodných podmienok, Poštovka je oprávnená úročiť nesplatenú istinu úveru úrokovou sadzbou a sadzbou úroku z omeškania vo výške stanovenej v oznámení o úrokových sadzbách, a to až do času úplného splatenia omeškaných splátok.

27. Žalobca v odvolaní zotrval na stanovisku, že nárok veriteľa na zaplatenie úrokov z poskytnutého úveru trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov do ich úplného zaplatenia a nie iba do zosplatenia úveru. Súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí naopak vyslovil záver, že veriteľovi patria úroky iba do zosplatenia úveru, pričom po zosplatení nastupuje režim platenia úrokov z omeškania a nie úrokov z úveru.

28. Posúdenie nároku veriteľa na zaplatenie úrokov z istiny poskytnutej dlžníkovi na základe zmluvy o úvere závisí od charakteru právneho vzťahu medzi veriteľom a dlžníkom. V prejednávanej prípadnej súd prvej inštancie správne zistil, že žalovaná mala pri uzatváraní právneho úkonu postavenie spotrebiteľa a že zmluva o úvere, ktorú uzavrela so žalobcom, spĺňa kritériá vymedzenia spotrebiteľskej zmluvy podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

29. Definícia spotrebiteľského úveru je vymedzená v § 1 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch ako dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi, pričom spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti. Zmluva o spotrebiteľskom úvere tak môže zahŕňať nielen zmluvu o pôžičke podľa Občianskeho zákonníka, ale výslovne na základe § 1 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch môže byť spotrebiteľským úverom aj zmluva o úvere, ktorá je upravená v slovenskom právnom poriadku výlučne v Obchodnom zákonníku. Právne vzťahy, ktoré sú upravené výlučne v Obchodnom zákonníku je možné posudzovať iba podľa Obchodného zákonníka.

30. Ustanovenia Občianskeho zákonníka je možné použiť iba za predpokladu, že daný právny vzťah výslovne upravujú, alebo aspoň pripúšťajú analógiu, teda aplikáciu ustanovení Občianskeho zákonníka, ktoré sú najbližšie obsahom a účelom k danému právnomu vzťahu podľa § 853 Občianskeho zákonníka. Využitie analogických ustanovení Občianskeho zákonníka je podľa § 853 Občianskeho zákonníka prípustné iba vtedy, keď daný občianskoprávny vzťah nie je upravený Občianskym zákonníkom, ale ani iným zákonom. V prípade, kedy iný platný zákon konkrétny právny vzťah upravuje, nie sú splnené podmienky na aplikáciu analogických ustanovení Občianskeho zákonníka a daný právny vzťah sa posudzuje podľa toho platného zákona, ktorý ho upravuje. V opačnom prípade by Občiansky zákonník ako zákon všeobecný nadobudol absolútnu prednosť pred zákonmi špeciálnymi aj v tých prípadoch, kedy na rozdiel od špeciálnych zákonov určitú právnu oblasť vôbec neupravuje.

31. Z uvedeného vyplýva, že Občiansky zákonník sa v prípade právnych vzťahov, ktorých účastníkom je spotrebiteľ použije prednostne vo všetkých ustanoveniach, ktoré Občiansky zákonník upravuje, ako napr. dĺžka premičacej doby, výška úrokov z omeškania a podobne. V prípade vymedzenia náležitostí konkrétneho zmluvného typu, ktorý Občiansky zákonník naopak neupravuje, ale je upravený v Obchodnom zákonníku, bude platiť zákonné vymedzenie zmluvného typu v Obchodnom zákonníku. Preto všeobecná definícia zmluvy o úvere, obsiahnutá v ust. § 497 Obchodného zákonníka je platná a účinná aj pre vymedzenie zmluvy o úvere, uzavretej spotrebiteľom. Zároveň prípustnosť uzavretia zmluvy o úvere, ako zmluvy o spotrebiteľskom úvere výslovne pripustil zákon o spotrebiteľských úveroch, ktorý zmluvu o úvere vymenoval ako jednu z foriem spotrebiteľského úveru. Ustanovenie § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka tak zvýraznilo ochranu spotrebiteľa ako slabšieho účastníka právneho vzťahu v tom smere, že ak niektorú náležitosť jeho právneho vzťahu upravuje pre spotrebiteľa priaznivejšie ako Obchodný zákonník, tak spotrebiteľovi sa poskytne táto priaznivejšia ochrana. Občiansky zákonník však citovaným ustanovením nepoprel možnosť, aby spotrebiteľia uzatvárali zmluvu o úvere, rovnako ako žiaden iný predpis nepoprel právo zmluvných strán, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere mala formu zmluvy o úvere. Naopak, toto právo výslovne vyplýva zo zákona o spotrebiteľských úveroch a nie je možné zvrátiť ho výkladom súdu tak, že vymedzenie zmluvy o úvere, so všetkými jej pojmovými znakmi nie je v prípade spotrebiteľského vzťahu možné aplikovať a naopak je nutné prostredníctvom analógie aplikovať také ustanovenie Občianskeho zákonníka, ktoré je obsahom a účelom najbližšie k zmluve o úvere.

32. Zmluva o úvere je tzv. absolútnym obchodom v zmysle ustanovenia § 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka, ktorý kogentným spôsobom vymedzuje, ktoré záväzkové vzťahy podliehajú právnej úprave obsiahnutej v tretej časti Obchodného zákonníka, kde sa uplatní právna úprava Obchodného zákonníka ako lex specialis vo vzťahu k všeobecnej úprave v Občianskom zákonníku. Ide o obligatórne uplatnenie Obchodného zákonníka. V týchto prípadoch nemožno aplikáciu Obchodného zákonníka vylúčiť dohodou strán. Bez ohľadu na povahu jeho účastníkov sa takýto právny vzťah riadi vždy Obchodným zákonníkom. Tým nie je dotknutá subsidiárna aplikácia Občianskeho zákonníka v otázkach, ktoré Obchodný zákonník neupravuje na základe výslovného zmocnenia obsiahnutého v ustanovení § 1 ods. 2, podľa ktorého sa právne vzťahy uvedené v odseku 1 spravujú ustanoveniami tohto zákona. Ak niektoré otázky nemožno riešiť podľa týchto ustanovení, riešia sa podľa predpisov občianskeho práva. Ak ich nemožno riešiť ani podľa týchto predpisov, posúdia sa podľa obchodných

zvyklostí, a ak ich niet, podľa zásad, na ktorých spočíva tento zákon. Ako bolo vyššie uvedené, v tých prípadoch, kedy Občiansky zákonník určitý vzťah upravuje, je v spotrebiteľskom vzťahu prednostná aplikácia Občianskeho zákonníka aj vtedy, ak by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

33. Z obsahu § 497 Obchodného zákonníka vyplýva, že zmluva o úvere je zmluvou konsenzuálnou a pre jej vznik stačí dohoda aspoň o uvedených náležitostiach, pričom sa nevyžaduje ani to, aby k poskytnutiu peňažných prostriedkov skutočne došlo. Tým sa vlastne zmluva o úvere líši od zmluvy o pôžičke podľa § 657 Občianskeho zákonníka. Ďalšou odlišnosťou je to, že predmetom prenechania pri zmluve o úvere môžu byť len peňažné prostriedky, zatiaľ čo pri zmluve o pôžičke je možné prenechať akékoľvek veci určené podľa druhu. Zmluva o úvere musí vždy obsahovať záväzok zaplatiť za poskytnuté peňažné prostriedky úroky, pričom zmluva o pôžičke takéto dojednanie neobsahuje. Je tak vylúčené, aby sa zmluvné strany v zmluve o úvere dohodli na bezúročnom poskytnutí peňažných prostriedkov, inak by zmluva mala len charakter zmluvy inominátnej podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka.

34. Zo zákonného vymedzenia zmluvy o úvere nevyplýva povinnosť dlžníka dohodnutý úver skutočne čerpať, preto z tohto hľadiska zmluva o úvere predstavuje záväzok veriteľa mať zmluvou dohodnuté peňažné prostriedky k dispozícii pre dlžníka po dohodnutú dobu, prípadne až do požiadania dlžníka, ak nedôjde k zániku záväzku veriteľa skôr, napr. dohodou alebo výpoveďou poskytnutia úveru podľa § 500 Obchodného zákonníka. Výška úveru je spravidla dohodnutá v zmluve vo forme určitého limitu, do ktorého môže dlžník úver čerpať. Okrem podstatných častí obsahuje zmluva o úvere aj výšku úrokov, lehotu na vrátenie úveru a ďalšie náležitosti, pričom väčšinu náležitostí pri úveroch poskytovaných bankami obsahujú úverové podmienky, na ktoré zmluva o úvere odkazuje.

35. Zmluva o úvere je súčasne zmluvou spotrebiteľskou v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka, kedy na jednej strane stojí banka ako osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení Zmluvy o úvere koná v rámci svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a na strane druhej žalovaný ako spotrebiteľ, teda fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení Zmluvy o úvere nekoná v rámci svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti alebo v rámci samostatného výkonu svojho povolania. Z obsahu zmluvy o úvere uzavretej medzi stranami sporu dňa 07.08.2013 jednoznačne vyplýva, že bola uzavretá nielen podľa Obchodného zákonníka, ale aj podľa Občianskeho zákonníka a podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, ako osobitného právneho predpisu, preto spĺňa všetky v ňom uvedené zvláštne požiadavky preto, aby bola zmluvou platnou.

36. V zmysle § 499 Obchodného zákonníka za dojednanie záväzku veriteľa poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky je možné dohodnúť odplatu, ak poskytovanie úveru je predmetom podnikania veriteľa - žalobcu, s čím nesporne súvisí aj § 502 Obchodného zákonníka, v ktorom sú upravené práve úroky za poskytnutie úveru.

37. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že pojem odplaty za dojednanie záväzku poskytnúť úver je treba odlišovať od úrokov z úveru upravených v § 502 Obchodného zákonníka. Odplata za dojednanie záväzku prichádza však do úvahy len vtedy, ak veriteľom je osoba, u ktorej je poskytovanie úveru predmetom jej podnikania. Podmienkou vzniku práva na zaplatenie odplaty je, že bola vrátená jej výšky medzi veriteľom a dlžníkom dohodnutá, pričom nezáleží na tom, či k čerpaniu dohodnutého úveru dlžníkom skutočne došlo. Odplata predstavuje odmenu veriteľovi za to, že po dobu medzi dojednaním zmluvy o úvere a skutočným čerpaním úveru musel pre dlžníka rezervovať peňažné prostriedky, prípadne ich mať zabezpečené. Pokiaľ by teda v zmluve o úvere, ktorú ako veriteľ uzatvorila iná osoba než tá, predmetom podnikania ktorej je poskytovanie úveru, bola odplata za dojednanie záväzku dohodnutá, bolo by nutné takéto dojednanie považovať za neplatné. Kogentnosť tohto ustanovenia je možné považovať za záväznosť sledujúcu len ochranu dlžníka, preto aj neplatnosť by bola stanovená len na jeho ochranu.

38. Dohoda o úrokoch z úveru podľa § 502 Obchodného zákonníka je podmienená tým, že veriteľ na základe zmluvy o úvere peňažné prostriedky dlžníkovi skutočne poskytol, inak by na ich úhradu nemal nárok. Mal by však nárok práve na zaplatenie odplaty s poukazom na § 499 Obchodného zákonníka. Zmluva o úvere uzatvorená podľa § 497 Obchodného zákonníka nemôže byť dohodnutá ako bezúročná, keďže záväzok zaplatiť úroky patrí k pojmovým znakom zmluvy o úvere a je jej podstatnou časťou s poukazom na § 269 ods.1 Obchodného zákonníka. Pokiaľ preto veriteľ a dlžník výšku úrokov z úveru v zmluve nedohodnú, je dlžník povinný platiť úroky vo výške stanovenej Obchodným zákonníkom. Táto

nie je fixná, ale je závislá na tom, aké úroky obvykle požadujú banky v mieste sídla dlžníka a v čase uzatvorenia zmluvy o úvere.

39. Na zaplatenie úrokov z úveru dohodnutých podľa § 502 Obchodného zákonníka má právo každý veriteľ, ktorý uzavrel písomne zmluvu o úvere a na základe ktorej úver skutočne dlžníkovi na jeho žiadosť poskytol, a to až do splatnosti úveru. Úroky z úveru sú totiž obsahom, a teda súčasťou záväzku dlžníka, a teda aj spotrebiteľa, na ktorom sa s veriteľom dobrovoľne dohodol. Záväzok dlžníka v zmluve platíť zmluvne dohodnuté úroky z úveru spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Keďže bola zmluva o úvere dohodnutá na dobu dlhšiu ako jeden rok, sú úroky z úveru v takom prípade, keď dlžník splácal dlh v splátkach, splatné spolu s každou splátkou. Celková suma úrokov musí byť dlžníkom zaplatená najneskôr so zaplatením zvyšnej časti istiny úveru.

40. Úrok z úveru je v podstate cena za používanie poskytnutých peňažných prostriedkov, preto má podľa názoru odvolacieho súdu dlžník zásadne povinnosť platíť tento úrok za skutočnú dobu ich používania, t.j. až do doby skutočného vrátenia úveru veriteľovi, pokiaľ si strany zmluvy o úvere nedohodli niečo iné. Tým sa zmluva o úvere líši od zmluvy o pôžičke podľa Občianskeho zákonníka, keďže povinnosť platíť úroky je v prípade poskytnutia pôžičky závislá na dohode zmluvných strán nielen čo do výšky úrokov, ale aj čo do doby a spôsobu ich platenia. Pokiaľ si zmluvné strany úroky nedojednávajú vôbec, takáto pôžička je bezúročná a dlžník má povinnosť vrátiť iba požičanú istinu. Ak si strany v zmluve o pôžičke dohodnú povinnosť zaplatíť úroky spolu s istinou ku dohodnutému dňu splatnosti, dlžník platíť úroky iba do doby splatnosti. Na to, aby dlžník bol povinný platíť úroky zo zmluvy o pôžičke nielen do splatnosti, ale v prípade nevrátenia pôžičky včas aj po jej splatnosti, museli by si zmluvné strany takúto povinnosť výslovne dojednať, zo zákona veriteľovi nárok na úroky po dobe splatnosti pôžičky nevzniká.

41. Vzhľadom k dispozitívnej povahe úpravy zmluvy o úvere nie je vylúčené, aby doba, po ktorú je dlžník povinný platíť úrok, bola upravená dohodou strán odchyľne od výkladu § 503 Obchodného zákonníka. V zmluve je najmä možné dohodnúť, že dlžník je povinný platíť úrok z úveru od poskytnutia úveru do dohodnutej doby splatnosti, pričom takáto dohoda, aby sa dlžník zaviazal zaplatíť z poskytnutých peňažných prostriedkov úroky, nie je v rozpore s § 497 Obchodného zákonníka.

42. V zmluve o úvere dohodli strany úrok z úveru vo výške 24,50 % ročne. Výšku dohodnutého úroku posúdil ako primeranú aj súd prvej inštancie, keď žalobcovi v súlade s petitom priznal úroky do dátumu predčasnej splatnosti tak, ako si ich žalobca uplatnil v žalobe a ktoré boli súčasťou uplatnenej istiny 1.442,98 Eur, ktoré predstavovali úrok vo výške 24,50 % ročne a úroky z omeškania. Súčasťou Zmluvy o úvere sú aj Obchodné podmienky. Podľa bodu 4.1 Obchodných podmienok klient má povinnosť platíť za poskytnutý úver PoštoVke úroky v zmysle aktuálneho oznámenia o úrokových sadzbách. V zmluve o úvere si zmluvné strany dohodli 24,50 % ročný úrok. Záväzok dlžníka platíť úroky splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky je tak v súlade s § 503 ods. 1 Obchodného zákonníka, pričom tak, ako to vyplýva z § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka, je dlžník povinný zaplatíť úroky za dobu od poskytnutia až do vrátenia peňažných prostriedkov, keďže sa na takúto povinnosť veriteľovi zmluvne zaviazal a tento jeho záväzok trvá aj po odstúpení veriteľa od zmluvy.

43. Na základe uvedeného odvolací súd vyslovil názor, že vyhlásenie úveru za predčasne splatný vo výzve na predčasné platenie úveru žalobcom má jediný dôsledok, a to že deň splatnosti je zároveň dňom, ku ktorému žalobca od úverovej zmluvy odstúpil. Odstúpenie od úverovej zmluvy a jeho účinky a dôsledky sú upravené priamo v Obchodnom zákonníku, preto je potrebné na ich posúdenie aplikovať § 506 a § 351 Obchodného zákonníka a priznať žalobcovi nárok na zaplatenie zmluvných úrokov z nezaplatenej istiny úveru až do úplného zaplatenia úveru, čomu zodpovedá aj právna úprava obsiahnutá v § 13 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom k 07.08.2013. Vyplýva z nej, že ak by to bol spotrebiteľ, ktorý by odstúpil od zmluvy o úvere, aj vtedy by musel zaplatíť veriteľovi istinu a úrok z tejto istiny odo dňa, keď sa spotrebiteľský úver začal čerpať, až do dňa splatenia istiny, a to bezodkladne a najneskôr do 30 kalendárnych dní po odoslaní oznámenia o odstúpení od zmluvy veriteľovi, preto neexistuje žiaden dôvod na to, aby neplatil úrok z úveru do splatenia úveru aj vtedy, keď od zmluvy odstúpil žalobca ako veriteľ. Zákon o spotrebiteľských úveroch sa pritom vzťahuje len na určitý okruh vzťahov, pričom ako jeden z dôvodov zániku zmluvy o úvere rovnako, ako aj Občiansky, či Obchodný zákonník upravuje odstúpenie dlžníka od zmluvy a nie zosplatenie úveru zo strany veriteľa.

44. Doručením výzvy právneho predchodcu žalobcu žalovanej, ktorá mešká s úhradou splátok na vrátenie celej časti dlhu, a to ako úveru, tak aj príslušenstva bez ohľadu na to, či žalobca svoj písomný úkon nazve výzva na úhradu dlžnej sumy alebo oznámenie o zosplatnení je úkonom, ktorým sa zmluvný vzťah k určenému dátumu končí a má za následok vždy len zánik zmluvy jej odstúpením z dôvodu omeškania žalovaného ako dlžníka so splácaním úveru. Ten, kto poskytuje úver, môže v určitých zákonom predvídaných prípadoch požadovať predčasné splatenie úveru alebo jeho časti. Dochádza tak k tzv. zosplatneniu úveru. V prípade, že je splácanie úveru dohodnuté v splátkach a žalovaný niektorú splátku nezaplatí, má úverujúci právo na vyrovnanie celej pohľadávky. Jedná sa o stratu výhody splátok, ktorá je určitou sankciou za nesplnenie povinnosti úverovaného, na základe čoho sa stane splatným celý dlh. Strata výhody splátok však nenastáva automaticky, strany si ju musia dohodnúť v zmluve. Ďalšou podmienkou je včasné uplatnenie tohto práva úverujúcim, ktorý právo na vyrovnanie celej pohľadávky musí uplatniť najneskôr do splatnosti najbližšej splátky, napr. výzvou alebo žiadosťou o zaplatenie celého dlhu. Pokiaľ úverujúci toto právo uplatní, úverovaný má povinnosť zaplatiť celý dlh naraz, a to bez zbytočného odkladu od žiadosti úverujúceho. (uznesenie NS ČR z 23. 11. 2005, sp.zn. 21 Cdo 426/2005).

45. Či už oznámenie žalobcu, že sa celý úver stal splatný alebo odstúpenie od zmluvy nevylučujú, aby bol dlžník pri omeškaní s vrátením úveru povinný platiť úroky z úveru, ktoré predstavujú cenu - odplatu za prenechanie peňažných prostriedkov na ich používanie (nie odplatu podľa § 499 Obchodného zákonníka za dohodnutie záväzku poskytnúť úver). Zatiaľ čo povinnosť dlžníka zaplatiť veriteľovi zmluvné úroky vzniká zo záväzku v zmluve, povinnosť platiť úroky z omeškania vyplýva bez ďalšieho zo zákona ako dôsledok omeškania so splnením dlhu. Aj keď dlžník nie je v omeškaní s plnením dlhu, môže veriteľ požadovať zmluvné úroky a úroky z omeškania pri omeškaní dlžníka aj pri pôžičke. Dohodnuté úroky a úroky z omeškania sú príslušenstvom pohľadávky aj v prípade spotrebiteľského vzťahu, a to podľa § 121 ods. 3 OZ. Majú však iný právny dôvod a veriteľ ich môže požadovať popri sebe. (porovnaj rozsudky NS ČR z 25. 9. 2003, sp. zn. 33 Odo 518/2003, z 27. 6. 2007, sp. zn. 33 Odo 657/2005, a z 24. 7. 2014, sp. zn. 33 Cdo 1401/2014).

46. Keďže je v prejednávanej veci titulom, na základe ktorého si žalobca uplatňoval svoje právo spotrebiteľská zmluva, ktorá je regulovaná osobitnou úpravou a zmluvné podmienky dojednané v zmluve o úvere uzatvorenej predovšetkým podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa, je treba pri absencii inak prejavenej vôle v zmluve o úvere vychádzať z toho, že veriteľ má popri dojednaných zmluvných úrokoch ako úrokov z úveru nárok v prípade, že s vrátením úverových prostriedkov vrátane úrokov z úveru mešká, na zaplatenie úrokov z omeškania, pokiaľ bola ich výška zmluvne dohodnutá v dohodnutej výške, inak vo výške stanovenej zákonom.

47. Rozhodovacia prax a aj právna literatúra je jednotná v tom, že úroky dohodnuté pri poskytnutí úveru predstavujú odmenu za používanie požičanej istiny. Pokiaľ sú dohodnuté úroky odmenou za používanie istiny, úroky z omeškania predstavujú zákonnú sankciu za omeškania s platením istiny a na rozdiel od dohodnutého úroku ich môže veriteľ požadovať, aj keby neboli zmluvne dohodnuté tak, ako vyplýva z ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

48. Z vyššie uvedených dôvodov dospel odvolací súd k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej druhej výrokovej vete v časti, ktorou zamietol žalobu žalobcu o zaplatenie zmluvného úroku vo výške 24,50 % ročne zo sumy 967,65 Eur od 20.12.2018 aj po vyhlásení predčasnej splatnosti celého úveru, t. j. za obdobie od 20.12.2018 do zaplatenia nie je správne, preto ho odvolací súd podľa § 388 CSP zmenil tak, že žalobcovi priznal právo na zaplatenie úroku vo výške 24,50 % ročne zo sumy 967,65 Eur od 20.12.2018 tak, ako je to uvedené v prvej výrokovej vete tohto rozhodnutia. Vzhľadom na to, že žalovaná v odvolaní nenamietala výšku zmluvného úroku a odvolací súd je rozsahom odvolania viazaný (§ 379 CSP), odvolací súd sa výškou žalobcom uplatneného zmluvného úroku vo výške 24,50 % ročne nezaoberal.

49. V rozsahu tretej výrokovej vety, ktorou súd prvej inštancie priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v plnej výške ostalo rozhodnutie nedotknuté odvolaním, preto o ňom odvolací súd nerozhodoval.

50. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP, v nadväznosti na § 255 ods. 1 CSP. Žalobca mal v odvolacom konaní úspech plnom rozsahu. Odvolací súd preto žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanej v rozsahu 100 %.

51. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne v súlade s § 262 ods. 2 v nadväznosti na § 251 CSP súd prvej inštancie.

52. Rozsudok bol jednohlasne schválený členmi odvolacieho senátu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolaťelia musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolaťelom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolaťelom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).